

AVIZ
**referitor la proiectul de Ordonanță privind regimul
juridic al contractelor la distanță**

Analizând proiectul de **Ordonanță privind regimul juridic al contractelor la distanță**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.151 din 29.08.2000,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de ordonanță, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale

1. Proiectul de ordonanță - inițiat în temeiul prevederilor art.1 lit.R, pct.5 din Legea nr.125/2000 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe - are ca obiect reglementarea regimului juridic al contractelor la distanță, urmărindu-se prin această - apropierea legislației României de cea a țărilor Uniunii Europene.

Precizăm că pentru Uniunea Europeană există Directiva nr.97/7/CE din 20 mai 1997 referitor la **protecția consumatorilor** în materia contractelor de la distanță care reglementează regimul juridic al acestor contracte încheiate între comercianții care furnizează produse sau servicii și consumatori.

Proiectul reglementează obligațiile comerciantului în relația sa cu consumatorul, dreptul consumatorului de a denunța unilateral contractul la distanță, fără ca acesta să fie obligat la penalități și fără să-și motiveze gestul său, singura sa obligație constând în suportarea cheltuielilor directe de returnare a produselor, modalitățile de executare a contractului, limitări

privind utilizarea anumitor tehnici de comunicare la distanță, precum și sancțiunile ce se aplică în cazul încălcării prevederilor ordonanței.

2. Ca apreciere de ordin general, se poate reține că proiectul de ordonanță nu reglementează în mod riguros toate aspectele ce decurg din punerea în aplicare a contractelor la distanță și a soluțiilor avansate, fiind sumar elaborat și neasigurând finalitatea corespunzătoare, respectiv protejarea consumatorului în relația sa cu comerciantul care îi furnizează produse sau servicii.

Este adevărat că proiectul reia în cea mai mare parte a lui cuvânt cu cuvânt directiva europeană sus menționată dar uneori textele sunt scoase din contextul general, iar alteori traducerea nu este fidelă spiritului juridic necesar.

3. Remarcăm faptul că proiectul nu conține o dispoziție importantă cu privire la relația dintre comerciant și consumator, respectiv stabilirea momentului de la care urmează să se calculeze termenele legate de executarea contractului la distanță și anume **momentul încheierii contractului la distanță**.

Apreciem că, un capitol dedicat acestui moment juridic trebuia inclus după Cap.I. Dispoziții generale, înaintea Cap.II. care privește dreptul de denunțare unilaterală a contractului.

Stabilirea acestui moment are importanță și pentru determinarea **legii aplicabile contractului, cu consecințe deosebite în ceea ce privește instanța competentă a rezolva litigiile născute din aceste contracte**.

Pe de altă parte, dispozițiile conținute în art.10 care privesc cazuri exceptate de la prevederile ordonanței, nu ar trebui cuprinse în Cap.III. - Executarea contractului, ci în cadrul acestui nou capitol propus.

4. Remarcăm și faptul că de fapt titlul ordonanței ar fi trebuit să fie intitulat la fel ca **directiva comunitară**, deoarece cel prezent reprezintă o noțiune supraordonată, contracte la distanță putând exista atât în materie civilă, cât și în materie comercială ori reglementarea privește contracte care potrivit art.5 din Codul comercial român nu reprezintă **fapte de comerț**.

5. Probleme juridice ridică prevederea de la art.4 alin.(1) lit.a) care creează posibilitatea comerciantului **de a nu transmite informațiile** prevăzute la art.3, **înainte** de încheierea contractului, **deși această obligație** este înscrisă la art.3 alin.(1).

În acest sens, subliniem importanța considerentului prevăzut la pct.5 din preambulul directivei cu privire la necesitatea **protejării cumpărătorilor de bunuri ori servicii** împotriva cererilor de plată a **mărfurilor necomandate** și a metodelor de **vânzare agresivă**.

O concepție discutabilă degajă și art.4 alin.(2) privitor la **exonerarea ab initio** a comerciantului de obligațiile prevăzute la art.4 alin.(1) lit.a), b), d) și e) în cazul în care serviciile sunt furnizate o singură dată. Considerăm că, în acest caz trebuie să se facă diferențiere în raport cu natura serviciilor prestate, astfel încât, atunci când este cazul, consumatorul să **poată beneficia de garanție** pentru acestea, în condițiile legii.

6. La art.6 propunem suprimarea tezei a doua privind cheltuielile care pot să cadă în sarcina consumatorului în cazul denunțării unilaterale a contractului la distanță, întrucât aceasta se regăsește în cuprinsul art.5 alin.(1).

7. La art.7 se vorbește despre acordarea unui credit direct sau prin intermediul unui terț, de către comerciant, fără ca anterior să existe o prevedere care să reglementeze această posibilitate. De aceea, propunem formularea unei dispoziții în acest sens, plasată anterior art.7. Traducerea din franceză “acoperă prețul produsului” de fapt reprezintă **o creditare** din partea comerciantului direct sau prin intermediul unui terț. Textul directivei se referă la creditul acordat consumatorului pe baza **unui acord încheiat între terț și furnizor**.

8. Art.8 lit.b) interzice consumatorului denunțarea unilaterală în cazul contractului de furnizare de produse sau servicii al căror preț depinde de fluctuațiile cursurilor pieței financiare care nu pot fi controlate de comerciant, fără să se țină seama de faptul că consumatorul poate fi în imposibilitate de a cunoaște această situație, îndeosebi în cazul în care **comerciantul este persoană juridică străină**. Sugerăm reanalizarea textului.

De asemenea, considerăm că este necesară și reanalizarea normei de la lit.d), în sensul de a se lua în considerare eventualele programe informatice care nu pot fi probate de către consumator pentru a aprecia calitatea și funcționarea acestora decât după îndepărtarea sigiliului (care poate fi chiar folia de plastic în care acestea sunt ambalate).

9. La art.9 alin.(2), soluția promovată este incomplet tratată, deoarece proiectul nu reglementează **și situația refuzului** comerciantului de a rambursa suma încasată. Măsura aplicării amenzii prevăzute la art.17 poate fi convenabilă pentru comerciant (dacă suma pe care este obligat să o restituie este mare) și fără să constituie o rezolvare pentru consumator. De aceea, considerăm necesară completarea articolului cu unele măsuri asigurătorii pentru consumator.

10. Nu se regăsește în proiect un text corespunzător punctului 14 din preambulul Directivei Parlamentului European și a Consiliului 97/7 din 20 mai 1997 cu privire la faptul că dreptul de denunțare nu trebuie să

prejudicieze aplicarea drepturilor consumatorului de care beneficiază **în baza legislației naționale**, îndeosebi în ceea ce privește primirea unor produse necorespunzătoare, efectuarea unor servicii defectuoase, or a unor produse sau servicii care **nu corespund**, descrierii care este făcută **în ofertă**.

11. Semnalăm că furnizarea de produse prin contracte la distanță este reglementată și prin proiectul de Ordonanță privind comercializarea produselor și serviciilor de piață, elaborat în temeiul art.1 lit.C, pct.2 din Legea nr.125/2000 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe, avizat favorabil, cu observații și propuneri de Consiliul Legislativ cu Avizul nr.832 din 14 august 2000.

Prezentul proiect de ordonanță dezvoltă normele de principiu conținute în proiectul de Ordonanță privind comercializarea produselor și serviciilor de piață, fără a se corela, în ceea ce privește contravențiile, cu prevederile acestuia.

Astfel, nerespectarea de către comerciant a termenului de rambursare a sumelor plătite de consumator în cazul exercitării de către acesta a dreptului de denunțare unilaterală a contractului, faptă ce constituie contravenție conform art.17 din proiect, este prevăzută drept contravenție și în proiectul de Ordonanță privind comercializarea produselor de piață. Singura diferență între cele două norme este momentul de la care începe să curgă termenul de 30 de zile de rambursare a sumelor: data denunțării unilaterale a contractului de către consumator, respectiv data returnării produselor.

Pentru evitarea sancționării aceleiași fapte prin două acte normative diferite, de aceeași forță juridică, sugerăm revederea dispozițiilor, astfel încât acestea să se coreleze.

II. Observații de redactare și de tehnică legislativă

1. În cuprinsul art.2, după liniuța a patra, s-a introdus un alineat nemarcat, ceea ce nu corespunde tehnicii specifice de structurare a unui articol.

De aceea, sugerăm plasarea normei “Tehnicile de comunicare la distanță sunt prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta ordonanță “după liniuța a cincea, marcată ca alin.(2) al art.2.

Totodată, alin.1 al art.2 ar urma să fie marcat corespunzător cu cifra 1, încadrată între paranteze “(1)”, iar în cuprinsul acestuia, liniuțele să fie înlocuite **prin litere mici ale alfabetului**.

2. Conform uzanței în redactarea actelor normative, atunci când în cuprinsul aceluiași articol se face trimitere la un alineat, nu mai este

necesară menționarea articolului, ci numai a alineatului vizat. Ca urmare, textul din debutul alin.(2) al art.3 se va reformula astfel:

“Informațiile prevăzute la alin.(1), al căror scop.....”

3. La art.4 alin.(1) lit.a), exprimarea “confirmă informațiile” este nereușită și nu este corelată cu art.3 alin.(1), unde se prevede obligația comerciantului de a transmite informațiile către consumator.

Totodată, trimiterea la art.3 trebuie să se realizeze prin adăugarea abrevierii “alin.1”, după cifra 3, iar invocarea literelor prin scrierea abreviată a cuvântului “literele”.

În considerarea acestor observații, propunem reformularea părții de început a lit.a) astfel:

“informațiile menționate la art.3 **alin.(1) lit.a)** - f)....”.

4. În ceea ce privește partea finală a art.4 lit.b), pentru ca aceasta să nu aibă alura unui alineat nemarcat, sugerăm ca textul să se scrie în continuarea primei părți.

5. Tot din considerente de tehnică legislativă, la art.8 lit.a) trebuie să se scrie “prevăzut la art.5 alin.(1)”.

6. La titlul Cap.III, pentru a reflecta mai fidel natura contractului, propunem reformularea titlului astfel:

“Executarea contractului la distanță”.

7. Ținând seama că potrivit exigențelor de tehnică legislativă, invocarea într-un text a unui articol se face prin redarea cuvântului “articol” sub formă abreviată, propunem efectuarea corecturii necesare în cuprinsul art.9 alin.(3), în sensul de a se scrie “așa cum se prevede la art.13”.

8. La art.11 menționăm că în partea dispozitivă a articolului redactarea corectă este “art.3-9 alin.(1), iar la lit.b), “prevederile art.9 alin.(2)”.

9. Pentru păstrarea caracterului unitar în redactarea actelor normative, la capitolul “Sanțiuni”, după art.16, propunem inserarea unei norme cu următorul conținut.

“Constituie contravenții, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să constituie infracțiuni, următoarele fapte: În continuare, se va reda alineatul 1 al art.17 cu completarea arătată la punctul următor.

10. La art.17 lipsește formula prin care se realizează **stabilirea drept contravenție** a încălcării prevederilor art.6 și 9, astfel încât nu se poate deduce natura juridică a amenzii prevăzute. Pentru asigurarea unei reglementări în concordanță cu Legea nr.32/1968 privind

stabilirea și sancționarea contravențiilor, propunem următoarea formulare:

“Art.17. - Încălcarea prevederilor art.6 și 9 referitoare la nerespectarea termenelor de rambursare constituite contravenții și se sancționează cu amendă de la 5.000.000 lei la 20.000.000 lei”.

De asemenea, în ceea ce privește art.17 alin.(2), urmează ca în cuprinsul acestuia să se înlocuiască abrevierea “Ordonanța Guvernului nr.21/1992” prin scrierea integrală a cuvintelor, inserarea abrevierii “nr.” înaintea cifrei 21 și redarea titlului ordonanței, cu mențiunea republicării ei, în următoarea redactare:

“...dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr.21/1992 privind protecția consumatorilor, republicată”.

11. Menționăm însă faptul că, prevederea cuprinsă în art.17 alin.(2) privind aplicarea în domeniul contractelor la distanță a dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr.21/1992 privind protecția consumatorilor, este o normă generală și deci ar trebui să facă obiectul unui articol distinct în cadrul Capitolului VI, “Dispoziții finale”.

12. La art.18 urmează să se aprecieze dacă nu ar fi cazul ca sancțiunile aplicate persoanelor juridice să fie mai mari decât pentru persoanele fizice, având în vedere practica legislativă.

De asemenea, la același articol cuvântul “aplicare” trebuie corectat în “aplicate”.

13. Având în vedere faptul că Legea nr.32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor a fost completată prin Legea nr.97/1998, publicată în Monitorul Oficial nr.190 din 22 mai 1998, conform normelor de tehnică legislativă, după cuvântul “**modificările**” trebuie introdusă expresia “**și completările**”.

PREȘEDINTE

Valer DORNEANĂ

București

Nr. 936/31.08.2000